

O:\Folketinget\Folketing jobs\Aktstykker\563524\Dokumenter\akt-lige04.fm 29-11-07 12:17:32 k01

34

47

Udenrigsministeriet. København, den 27. november 2007.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 gives tilsagn om et dansk bidrag på 45 mio. kr. i støtte til HIPC-trustfonden.
Udgiften afholdes af den på finansloven for 2007 opførte bevilling på 312,0 mio. kr. til § 06.37.03. Regionale udviklingsfonde, gældslettelsesinitiativer og øvrige fonde.

b. *Baggrund*

I 1996 lancerede Verdensbanken og IMF et omfattende gældsafviklingsprogram for verdens fattigste og mest forgældede udviklingslande: det såkaldte HIPC (Highly Indebted Poor Countries) initiativ. Danmark har traditionelt støttet gældslettelsesinitiativet og har båret sin del af udgifterne som en del af en international aftale.

Under HIPC-initiativet reduceres udviklingslandenes samlede gæld til alle kreditorer, både bilaterale og multilaterale, til et bæredygtigt niveau. Reduktionen af den bilaterale statslige og statsligt garanterede gæld forhandles i Parisklubben, som er en sammenslutning af officielle bilaterale kreditorer. Parisklubbens medvirken i HIPC indebærer, at eksportkreditgæld typisk reduceres med 90 pct. Det skal dog bemærkes, at en række lande - herunder Danmark - har besluttet at give 100 pct. gældslettelse, både for eksportkreditgæld og statslån/udviklingslån.

HIPC-initiativet er i 1999 blevet fulgt op af en udvidet udgave af HIPC og i 2005 på foranledning af G8-landene af det multilaterale gældslettelsesinitiativ (MDRI). HIPC-trustfonden har til formål at yde gældslettelse til HIPC-lande, som har gæld til multilaterale institutioner. Midlerne i HIPC-trustfonden anvendes til at dække omkostningerne ved Den Afrikanske Udviklingsbanks, Den Interamerikanske Udviklingsbanks og en række sub-regionale udviklingsbankers medvirken i HIPC-initiativet.

Kvalifikationskravene for et lands deltagelse i HIPC-initiativet er, at bruttonationalindkomsten pr. indbygger er under 1.025 USD om året, og at landets udlandsgæld ikke er bæredygtig (dvs. at nutidsværdien af udlandsgælden udgør mere end 150 pct. af landets årlige eksportindtægt). HIPC-initiativet er baseret på, at landene lever op til en række reformkrav med henblik på at sikre en målrettet bekæmpelse af fattigdom. På den baggrund er der indbygget mekanismer, som bidrager til at sikre, at de midler, der bliver frigivet gennem gældslettelsen, også bliver brugt med fokus på fattigdomsbekæmpelse. HIPC-lande udarbejder en fattigdomsstrategi, der bl.a. beskriver, hvordan gældslettelsen skal anvendes.

Projektbeskrivelse

Allerede ved lanceringen af det første HIPC-initiativ var det klart, at medmindre de bilaterale donorer bidrog til finansiering af den multilaterale gældslettelse, ville udviklingsbankerne være henvist til at anvende en stor del af de midler, der ellers var afsat til arbejdet i de fattigste

lande. Danmark har på den baggrund arbejdet hårdt for en ligelig byrdefordeling mellem donorerne og en synliggørelse af gældslettelsesbidrag, således at niveauet for øvrige aktiviteter har kunnet opretholdes.

HIPC-trustfonden forvaltes af Verdensbanken, og midlerne tilvejebringes dels gennem overførsel fra Verdensbankens nettoindkomst, dels gennem bidrag fra bilaterale donorer, herunder Danmark. Verdensbankens egen HIPC-deltagelse er finansieret gennem overførsler af indtægter fra Verdensbankens udlån til mellemindkomstlandene, og siden 2005 fra Verdensbankens udviklingsfond (IDA). De samlede omkostninger i forbindelse med gældslettelsen for de 41 HIPC-lande vurderes at blive i alt 68 mia. USD.

Gennemførelsen af HIPC-initiativet har taget længere tid end forudset. Dels har der været problemer med at bringe landene frem til det punkt, hvor HIPC-gældsplaneringen kan indledes, dels har adskillige lande haft problemer med at overholde de betingelser, som blev aftalt, herunder udarbejdelse og gennemførelse af en fattigdomsstrategi. Verdensbankens evalueringsenhed har i 2006 lavet en gennemgang af HIPC-initiativet. Rapporten konkluderede, at initiativet gennemgående har været vellykket. Det er således lykkedes at nedbringe landenes gæld, og udgifterne til fattigdomsreducerende aktiviteter er efter gældslettelsen steget med ca. 1/3. Rapporten er mindre optimistisk i forhold til gældslettelsens bidrag til økonomisk vækst, primært fordi der i fattigdomsstrategierne burde have været en bedre balance mellem fokus på fattigdomsorienteret vækst og direkte udgifter til de sociale sektorer.

Verdensbanken har beregnet, at der er en forventet manko på 493 mio. USD til gennemførelse af HIPC-processen i de kommende år. Beløbet skal dække Den Afrikanske Udviklingsbank og Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling (IFAD) deltagelse i initiativet. Donortilsagn til dækning af mankoen er pt. på ca. 245 mio. USD.

Det samlede danske bidrag til HIPC-trustfondens genopfyldning vil i alt udgøre 45 mio. kr., og Danmark påtager sig dermed sin del af de ekstra finansielle udgifter ved gældslettelsesinitiativet.

Danmarks bidrag til HIPC-trustfonden har hidtil beløbet sig til ca. 512 mio. kr., inklusiv det danske bidrag på ca. 120 mio. kr. gennem den Europæiske Udviklingsfond (EUF). Beløbene er bevilget ved Akt 125 18/12 1996, Akt 139 15/1 1997, Akt 326 5/9 2000 og Akt 20 22/10 2003. Desuden er der til HIPC Trustfonden overført 26,6 mio. kr. af den resterende del af det danske bidrag til Verdensbankens rentesubsidieringsfond, jf. orientering af Finansudvalget ved skrivelse af 6/4 1998.

Budget

Det samlede budget for Danmarks bidrag til HIPC-trustfonden er på 45 mio. kr.

Tilsagnet vil blive afholdt med 45 mio. kr. under § 06.37.03.14. Multilaterale gældslettelsesinitiativer.

Væsentlige risikoelementer

Der skønnes ikke at være væsentlige risici forbundet med gennemførelsen af selve gældslettelsen. Hvorvidt de opstillede udviklingsmålsætninger, der er knyttet til HIPC-initiativet vil blive opfyldt, vil afhænge af modtagerlandenes evne og vilje til at føre den aftalte politik og anvende gældslettelsen i overensstemmelse hermed.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 30 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2007 gives tilsagn om et dansk bidrag på 45 mio. kr. i støtte til HIPC-trustfonden.

Udgiften vil blive afholdt af det beløb, som på finansloven for 2007 stilles til rådighed for udviklingslandene under § 06.37.03. Regionale udviklingsfonde, gældslettelsesinitiativer og øvrige fonde.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

ULLA TØRNÆS

Til Finansudvalget.